

20
20

INFORME DE CONJUNTURA ECONÒMICA del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

3r Trimestre de 2020

Informe elaborat per la
Càtedra per al Foment de la Innovació Empresarial
Grup de Recerca d'Indústria i Territori

CÀTEDRA
INNOVACIÓ
EMPRESA

Grit Grup de
Recerca
d'Indústria
i Territori

 cambraReus

 cambra
Tarragona

 Cambra de Comerç
de TORTOSA

 Cambra de Comerç
de Valls

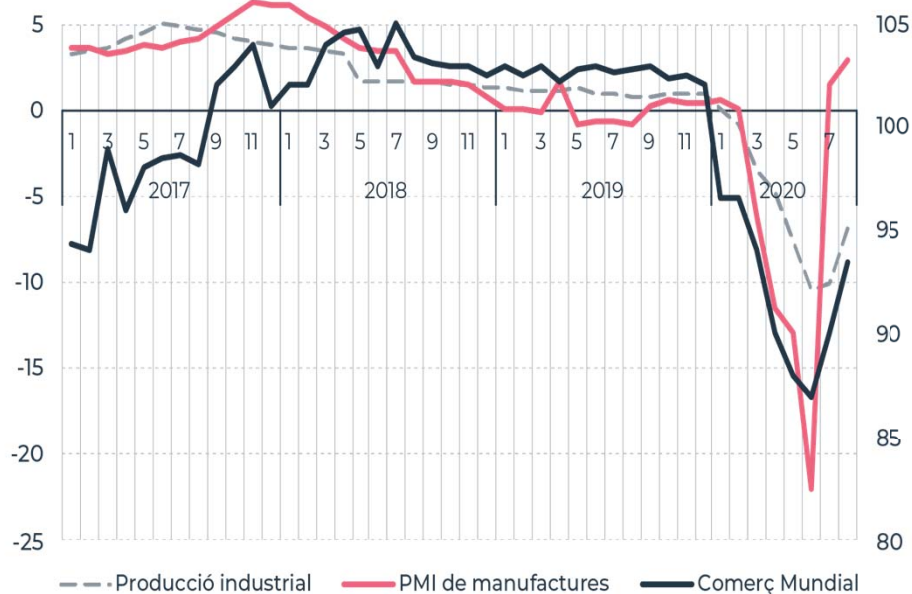
Amb el suport de

Diputació Tarragona

1 El context econòmic mundial

Indicadors de l'activitat mundial

* Mitjana mòbil interanual de tres mesos. Desviacions respecte de 50 del PMI (Purchasing Managers Index, o Índex de gerents de compres). El comerç exterior, a l'eix de la dreta. Base 100=2017.
Font: Informe de l'FMI de l'octubre de 2020.

El tercer trimestre ha estat millor del que s'esperava, gràcies a les variacions positives del PIB a la Xina i la recuperació dels indicadors als EUA i la Unió Europea.

Variació del PIB i projeccions per a 2020 i 2021 (%)

	2019	2020	2021	Variació bianual 2020-2021
Economia mundial	2,8	-4,4	5,2	0,57
Economies avançades	1,7	-5,8	3,9	-2,13
EUA	2,2	-4,3	3,1	-1,33
Zona Euro	1,3	-8,3	5,2	-3,53
Mercats emergents	3,7	-3,3	6	2,50
Xina	5,5	-1,7	8	6,16
Països en desenvolupament	5,3	-1,2	4,9	3,64

Font: Elaboració pròpia a partir de l'FMI. Informe de l'octubre de 2020.

PREVISIONS ACTUALS

El PIB mundial caurà un -4,4% el 2020. Els nivells de 2019 no es reprendran fins a finals de 2021.

2 El context de les economies espanyola i catalana

Variació intertrimestral i interanual del PIB a Catalunya i Espanya (%). Tercer trimestre de 2020.

	2019T3	2019T4	2020T1	2020T2	2020T3
PIB preus mercat	3,19	3,30	-3,01	-20,74	-7,80
VAB agricultura	5,14	2,09	5,73	21,03	6,89
VAB indústria	3,34	4,41	-6,34	-22,26	-2,84
VAB indústria manufacturera	3,62	5,79	-6,09	-25,66	-3,75
VAB construcció	7,80	7,07	-6,72	-21,72	-8,94
VAB serveis	3,10	3,43	-2,32	-20,10	-9,17
VAB comerç, transport i hoteleria	3,29	4,82	-9,31	-43,85	-21,51
Demanda interna	2,83	2,29	-2,81	-18,83	-7,72
Demanda externa					
Exportacions de béns i serveis	2,20	2,26	-5,62	-38,62	-17,94
Importacions de béns i serveis	1,06	-0,85	-5,21	-34,56	-18,58

* En marró, les activitats que han crescut menys que l'indicador global del PIB.

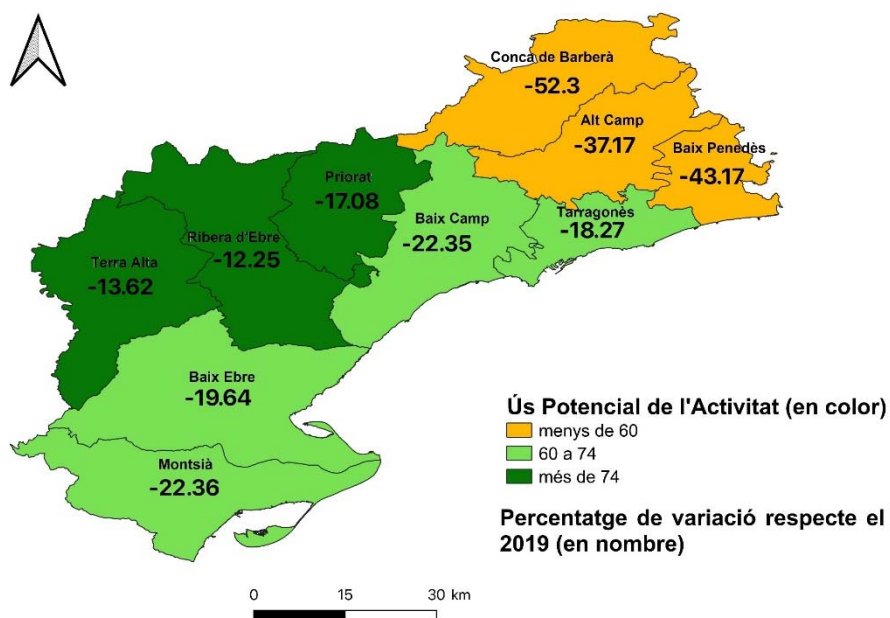
Font: INE.

FRE ECONÒMIC

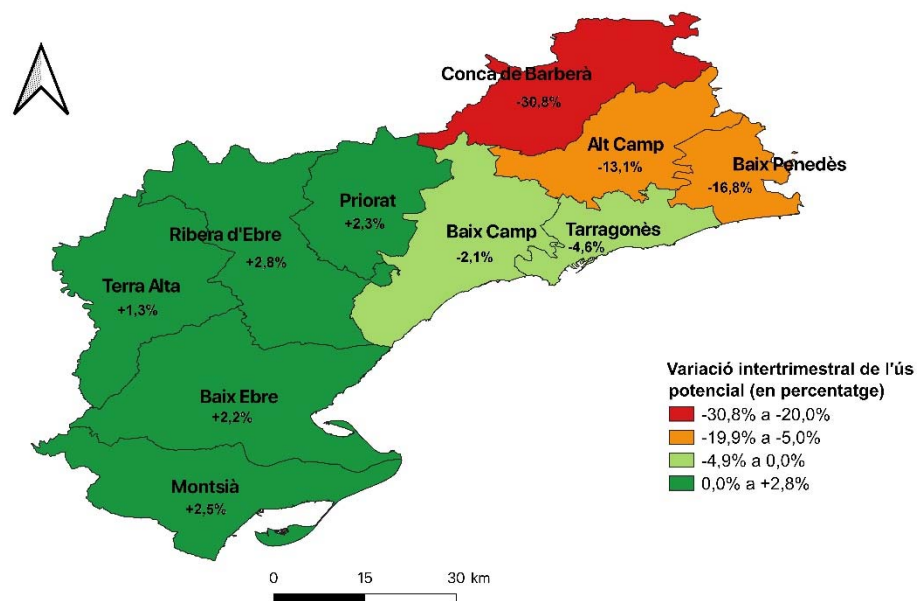
La dificultat per controlar la pandèmia i la inelasticitat de l'economia espanyola i catalana han fet que els indicadors d'activitat registrin una forta caiguda.

Els indicadors es recuperen durant el 3r trimestre, així i tot el descens interanual de l'economia espanyola i catalana és notòria, al voltant del **-7,8%**.

Ús del potencial de l'activitat i variació interanual

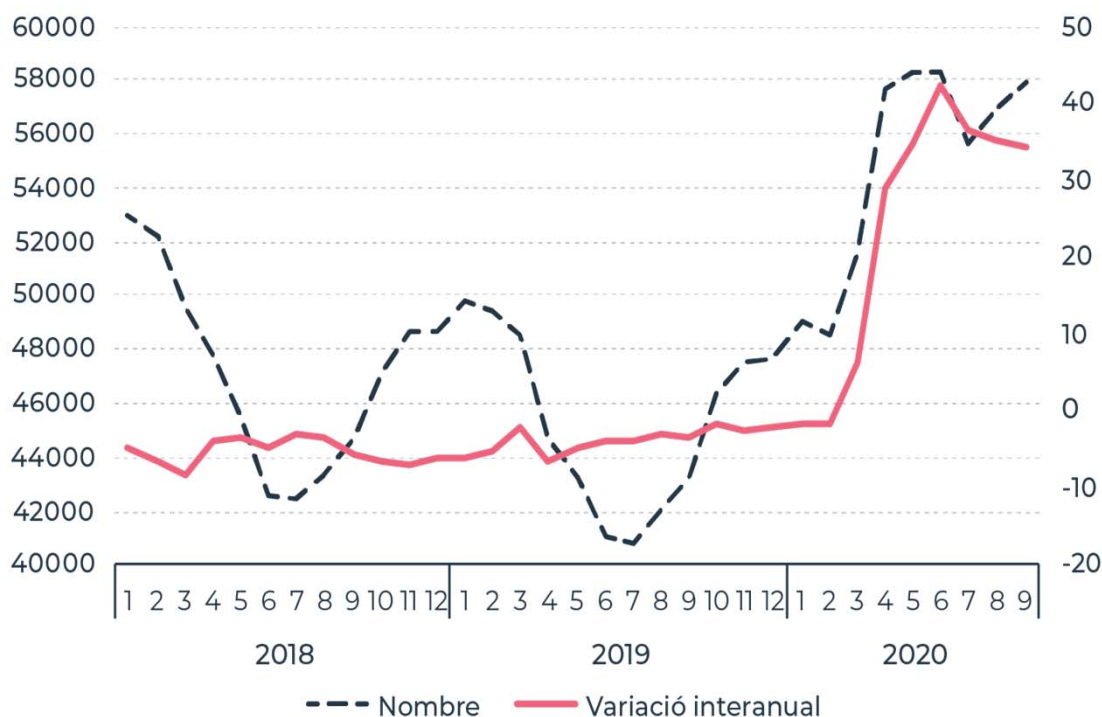
Variació intertrimestral de l'indicador d'ús potencial de l'activitat

Territori condicionat pel turisme exterior i dependència de les exportacions per créixer.

4 Ocupació i atur

Variació interanual i en nombre absolut de l'atur registrat al conjunt provincial* (%)

* Nombre absolut, a l'eix de l'esquerra, i variació, al de la dreta.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya).

L'ocupació cau un **-3,06%**. L'atur augmenta en 13.200 persones (**27,16%**) interanual.

Taxa d'atur més elevada de Catalunya.

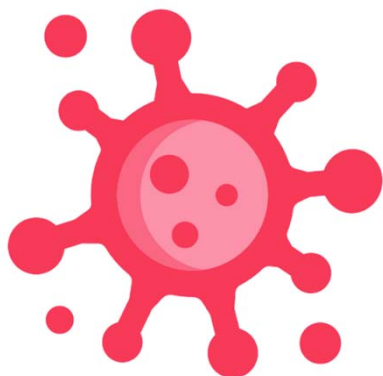
El Tarragonès (**29,68%**) i el Baix Camp (**25,10%**) representen gairebé el **55%** de l'increment total de l'atur.

5 Expedients de regulació d'ocupació

Els expedients de regulació d'ocupació. Any 2020 fins al setembre.

	(%)			
	Expedients	Treballadors	Expedients	Treballadors
	Total	Total	Total	Total
Alt Camp	526	6.475	5,24	9,65
Baix Camp	2.499	13.362	24,90	19,91
Baix Ebre	1.019	4.164	10,15	6,21
Baix Penedès	1.126	10.370	11,22	15,45
Conca de Barberà	213	4.043	2,12	6,03
Montsià	858	3.495	8,55	5,21
Priorat	119	429	1,19	0,64
Ribera d'Ebre	158	453	1,57	0,68
Tarragonès	3.424	23.949	34,11	35,69
Terra Alta	95	363	0,95	0,54
Camp de Tarragona	7.907	58.628	78,78	87,37
Terres de l'Ebre	2.130	8.475	21,22	12,63
Província de Tarragona	10.037	67.103	100,00	100,00
Catalunya	102.654	849.405	9,78	7,90

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya).

La nova normativa dels ERO i la facilitat creditícia han frenat la caiguda PIB i n'han permès una certa recuperació.

A la zona els ERO afecten a més de **60.000** treballadors i gairebé **10.000** empreses.

La caiguda de l'activitat turística n'ha estat un dels principals motius. Aquest mecanisme de regulació ha estat utilitzat en menor mesura a la província en relació amb el conjunt de Catalunya.

6 La contractació laboral

La contractació laboral a la zona i a Catalunya. Acumulat fins al setembre.

Camp de Tarragona	2019	2020	Variació interanual (%)	% total català 2019	% total català 2020
Indefinit 2020	37.164	15.164	-59,20	1,60	1,05
Temporal 2020	167.943	125.520	-25,26	7,22	8,70
TOTAL	205.107	140.684	-31,41	8,82	9,75
Terres de l'Ebre					
Indefinit 2020	4.118	3.435	-16,59	0,18	0,24
Temporal 2020	41.358	32.594	-21,19	1,78	2,26
TOTAL	45.476	36.029	-20,77	1,95	2,50
Província					
Indefinit 2020	41.282	18.599	-54,95	1,77	1,29
Temporal 2020	209.301	158.114	-24,46	9,00	10,96
TOTAL	250.583	176.713	-29,48	10,77	12,24
Catalunya					
Indefinit 2020	335.238	233.739	-30,28	14,41	16,20
Temporal 2020	1.990.936	1.209.502	-39,25	85,59	83,80
TOTAL	2.326.174	1.443.241	-37,96	100,00	100,00

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya).

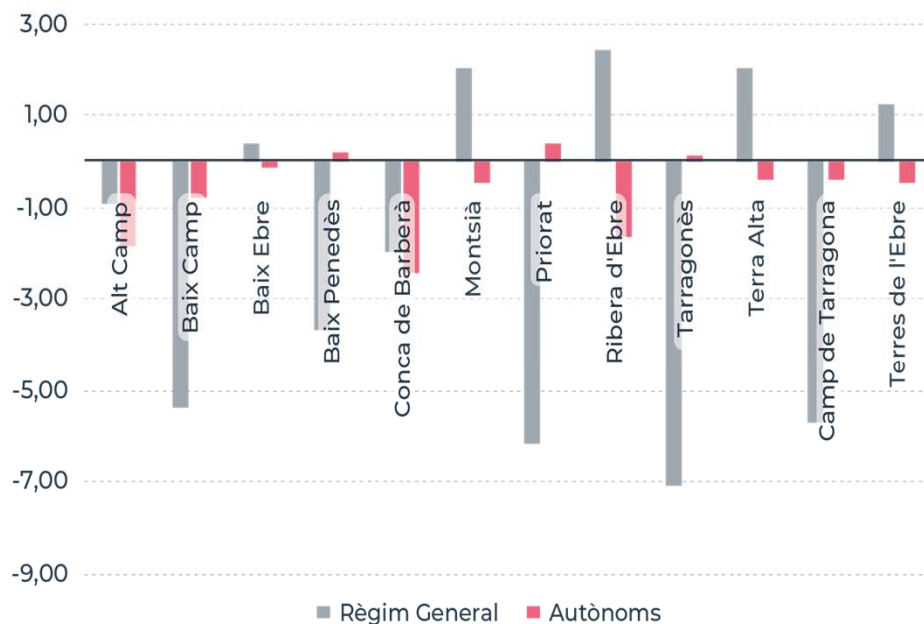
DISMINUCIÓ DE LA CONTRACTACIÓ LABORAL

El nombre de contractes a la zona ha disminuït un **-29,45%** en dades interanuals acumulades fins al setembre de 2020.

Cau la contractació indefinida (**-54,95%**) i la temporal (**-24,46%**). Caiguda més accentuada al Camp de Tarragona.

Els contractes disminueixen menys a l'àrea que al conjunt de Catalunya, a causa del pes de la contractació temporal.

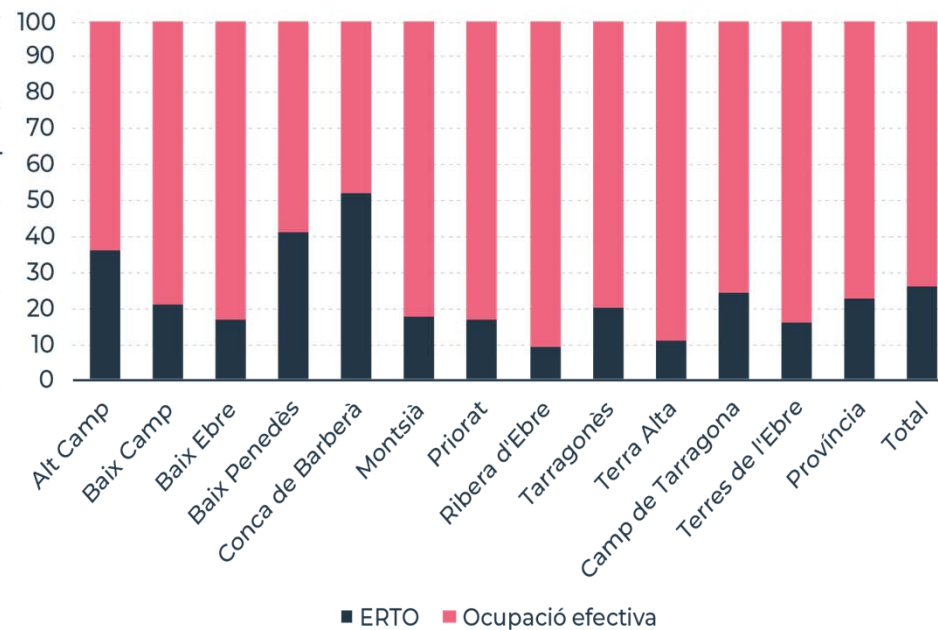
La variació interanual dels afiliats al règim general i al de treballadors autònoms (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social.

A la província, el nombre d'afiliats ha disminuït més que al conjunt català per la forta incidència al Camp de Tarragona. Les Terres de l'Ebre ha experimentat un augment interanual.

Ocupació efectiva i ERTO en el total d'afiliacions a la Seguretat Social. Setembre de 2020.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social.

La disminució d'afiliats al règim general (-4,67%) ha estat superior a la dels treballadors autònoms (-0,45%). La caiguda és superior a la total catalana.

8 L'oferta empresarial

Variació interanual dels comptes de cotització de la Seguretat Social per grandària de l'empresa (%).^{*} Setembre de 2020.

	Variació en relació interanual (2T2019)				Total
	Fins a 5 treballadors	De 6 a 50 treballadors	De 51 a 250 treballadors	251 i més treballadors	
Camp de Tarragona	-7,21	-5,28	-8,95	-7,37	-6,83
Terres de l'Ebre	-3,16	0,45	2,53	7,69	-2,36
Província de Tarragona	-6,27	-4,15	-7,60	-5,56	-5,84
Total català	-8,47	-4,03	-4,12	-1,52	-7,31

^{*} En color, els valors inferiors a la mitjana catalana.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social.

Les societats creades han patit un descens superior als del conjunt català i espanyol, amb una disminució del **-30,96%**.

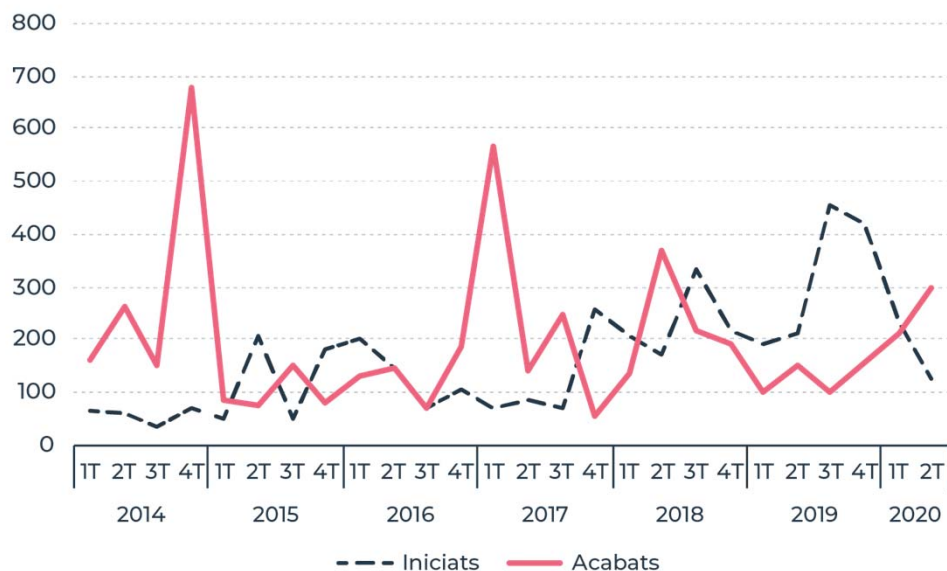
Les perspectives d'inversió han disminuït més a l'àrea que a altres zones.

Els comptes de cotització a la Seguretat Social mostren aquest fre de l'oferta empresarial. La variació d'aquest indicador mostra una disminució del **-5,84%**. Les empreses mitjanes i grans són les principals afectades.

9 La construcció residencial

Habitatges iniciats i acabats a Tarragona

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Conselleria de Territori i Sostenibilitat.

El nombre d'habitatges iniciats s'ha vist frenat de cop al llarg dels dos primers trimestres de 2020. Els acabats superen als iniciats per primer cop des del trimestre de 2018.

El nombre d'habitatges acabats i la seva relació amb les hipoteques de finques urbanes.

	Relació habitatges hipoteques	
	Tarragona	Catalunya
2018	1T	7,42
	2T	19,21
	3T	10,93
	4T	10,72
2019	1T	5,21
	2T	6,49
	3T	6,04
	4T	7,69
2020	1T	11,76
	2T	17,20

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Conselleria de Territori i Sostenibilitat i de l'INE.

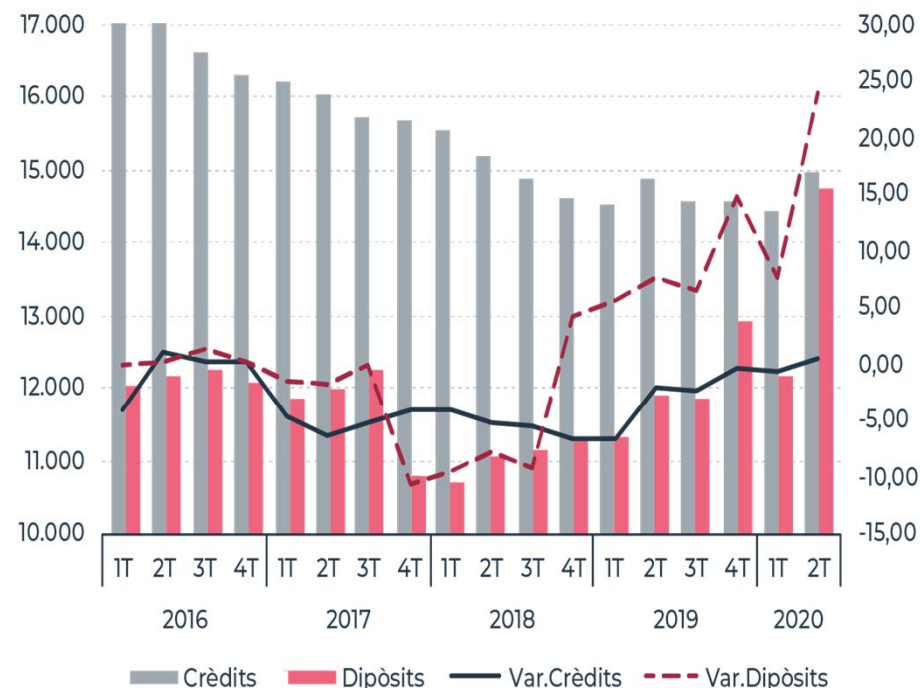
L'activitat de construcció d'habitatges s'ha mantingut. S'observa que respecte dels habitatges acabats, el nombre de les hipoteques concedides és molt baix, fet que ens permet considerar la importància del mercat de l'habitatge usat.

SITUACIÓ ACTUAL

Observem que els crèdits tornen a augmentar. Els dipòsits han experimentat un augment en el 2n trimestre del 2020, indica una contenció de la despesa i de la inversió, que han buscat refugi en els dipòsits.

El nombre d'hipoteques baixa, amb una disminució interanual del -5% i del -4,82% en l'import.

Els crèdits i els dipòsits en milió d'euros i la seva variació interanual*

* La variació, a l'eix de la dreta.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Banc d'Espanya.

11 La variació de preus

Variació comparativa de l'IPC anual d'alguns subgrups al setembre.

	Variació interanual	Escreix de Tarragona en relació a les altres zones	
	Tarragona	Catalunya	Espanya
Productes alimentaris	3,50	0,90	1,10
Begudes no alcohòliques	5,20	4,00	3,70
Articles de vestir	0,70	-0,40	-0,30
Serveis hospitalaris	5,00	0,40	2,30
Serveis d'allotjament	-18,70	-0,30	-7,00

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Institut Nacional d'Estadística.

SITUACIÓ ACTUAL

Actualment els preus cauen perquè hi ha una crisi de demanda a conseqüència de la pandèmia, fet que ajusta la majoria de preus.

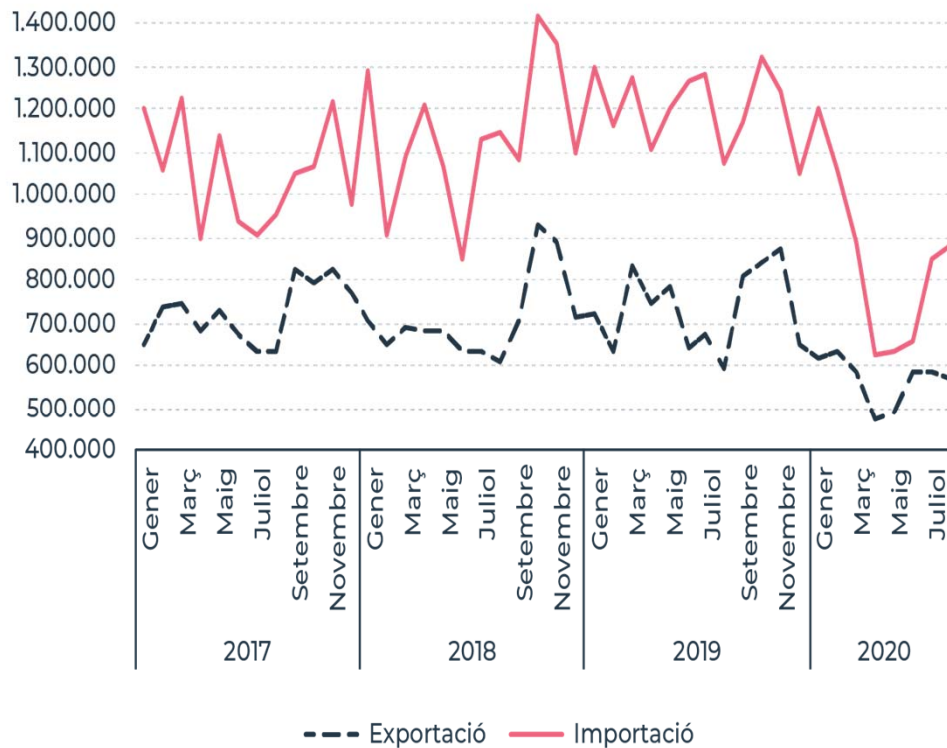
Pel que fa a la variació interanual, els preus han disminuït un **-0,5%**.

Han disminuït en esbarjo i cultura, comunicacions, habitatge, transport i hotels, cafès i restauració.

Han augmentat els preus en aliments i begudes no alcohòliques.

Les exportacions i importacions de Tarragona. Milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ICEX.

Les exportacions disminueixen en un **-19,31%** en dades interanuals. Les importacions han caigut un **-29,68%**.

El preu del petroli, conjuntament amb la disminució del consum interior, han estat la causa d'aquesta caiguda.

El pes de la caiguda del comerç exterior es reflecteix en la disminució del tràfic de mercaderies pel port de Tarragona.

Resum en 5 punts de l'Informe de Conjuntura Econòmica del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

Segon trimestre de 2020

1

L'indicador d'activitat a la zona continua disminuint, encara que ha millorat respecte al segon trimestre.

2

L'ocupació ha caigut en variació interanual un -3,06%, la taxa d'atur ha augmentat en més de tres punts i l'atur registrat ho ha fet un 34,33%. L'afiliació en la seguretat social ha caigut un -3,91% i la contractació laboral acumulada fins setembre ha caigut un -29,48%.

3

Els ERTO donen estabilitat a les rendes i possibiliten el consum, però són moltes les empreses que es mantenen per aquests expedients de regulació de l'ocupació sense veure una continuïtat.

4

El crèdit de les institucions financeres ha augmentat un 0,55% el segon trimestre. Els dipòsits augmenten un 23,73%. El palanquejament econòmic de la zona disminueix a 101,73 en el segon trimestre de 2020.

5

Les exportacions han caigut un -19,31% i les importacions un -29,68%. Cauen més a la zona que al conjunt català i espanyol.

20
20

INFORME DE CONJUNTURA ECONÒMICA del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

3r Trimestre de 2020

Informe elaborat per la
Càtedra per al Foment de la Innovació Empresarial
Grup de Recerca d'Indústria i Territori

CÀTEDRA
INNOVACIÓ
EMPRESA

Grit Grup de
Recerca
d'Indústria
i Territori

 cambraReus

 cambra
Tarragona

 Cambra de Comerç
de TORTOSA

 Cambra de Comerç
de Valls

Amb el suport de

Diputació Tarragona